

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. c)

Istorie

SIMULARE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Situția politică a Țărilor Române până la Regulamentele Organice nu ne permite să vorbim despre existența unui regim al separației puterilor în stat. Domnul concentra în mâinile sale întreaga putere și uza în mod nelegitim de ea. Într-adevăr, principiul separației puterilor nu se poate concepe decât într-un regim parlamentar. Este adevărat că istoria țării noastre înregistrează, încă din cele mai vechi timpuri, existența Sfatului Țării, un fel de adunare națională, formată din mitropoliți, episcopi și boieri numiți de domn. Acest sfat al țării, neavând origine electivă, nu avea nicio independență față de domn. (...) Regulamentele Organice au creat un Parlament unicameral, cu atribuții de legiferare, numit Obicinuita Obștească Adunare. Dar trebuie observat că acest parlament avea un vădit caracter aristocratic. Nici burghezia și nici țărănimea nu aveau reprezentanți în Obicinuita Obștească Adunare.”

(Gh. Gheorghe, *Separația puterilor în stat. Teorie și realitate*)

B. „Generalul Kisseleff convoacă la București și la Iași câte o adunare a boierilor mari și mici, care alcătuiră prima constituție românească al 1831. Deoarece însă rușii se temeau de numele de constituite, care suna prea revoluționar ei dădură numele de regulament organic. Ambele regulamente, al Țării Românești și al Moldovei se aseamănă foarte mult. Boierii le alcătuiră după lungi chibzuiri și păstrară multe din vechile datini ale țării. (...) Fără să dea o soluție chestiunii țărănești și fără să cheme la conducerea țărilor alte clase decât aceea a boierilor, Regulamentul Organic are totuși, cum am văzut, o serie de măsuri bune. El a transformat administrația țării noastre după chipul statelor moderne și a pus bazele regimului parlamentar. Dar din pricina caracterului său aristocratic, el fu foarte aspru combătut de tinerimea influențată de ideile de libertate și egalitate din apus. Unul din punctele de căpetenie din programul de reforme al tinerimii fu desființarea Regulamentului și înlocuirea lui cu o constituție democratică. La acuzațiile ce se aduceau Regulamentului se mai adăugă peste câțiva ani și cererea Rusiei de a i se adăuga un articol adițional, care spunea că orice reformă sau lege în Principatele Române va trebui să primească mai întâi sancțiunea Rusiei.”

(P.P. Panaitescu, *Istoria românilor*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa **B**. **2 puncte**
2. Numiți instituția care avea rolul legislativ la care face referire sursa **A**. **2 puncte**
3. Menționați, din sursa **B**, două cauze pentru care Regulamentul Organic a fost aspru criticat. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că în Țările Române, până la Regulamentele Organice, nu a funcționat separația puterilor în stat. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați un element de continuitate și unul de discontinuitate între constituțiile din 1866 și 1923. **6 puncte**
7. Menționați o cauză a adoptării unei constituții totalitare. **4 puncte**

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Dacă totalitarismul hitlerist s-a impus în Germania atât de repede și atât de complet, nu se datorează numai faptului că această țară avea predispoziții în acest sens, a căror cauză trebuie de altfel căutată în evoluția istoriei sale contemporane (...) ci și pentru că șeful PNSMG [Partidul Național Socialist Muncitoresc German] a avut timpul necesar să studieze experiența mussoliniană permanent adaptată oricăror situații

interne și externe cu care s-a confruntat fascismul, și pentru că, într-o oarecare măsură, a beneficiat de existența unui «model». Hitler a făcut în așa fel încât să depășească repede modelul, apoi, la rândul său să-l impună omologului său latin, deși el nu neagă influența profundă pe care acesta din urmă a exercitat-o asupra lui.

Transformarea regimului pluralist autoritar pe care Mussolini îl instaurase (...) într-o dictatură totalitară care nu a avut de înfruntat nici o opoziție și care viza clar înregimentarea maselor, datează (...) din anii 1925-1926. Monarhia este susținută, dar regele -Victor Emanuel al III-lea, care pentru a-și salva coroana a lăsat să se desfășoare Marșul asupra Romei- este constrâns doar la rolul de reprezentare. (...)

Esența puterii aparține în fapt „Ducelui”. În principiu, acesta nu dă socoteală decât în fața regelui și are mari atribuții economice în calitate de ministru al corporațiilor și militare ca șef suprem al armatei. El numește și revocă miniștrii care nu sunt decât simpli executanți și poate legifera prin decret-lege fără control parlamentar. Mussolini este asistat de Marele Consiliu al Fascismului care adună în jurul său, pe lângă foștii săi camarazi, miniștrii și câțiva înalți funcționari. Partidul unic are drept misiune înregimentarea și supravegherea populației, mobilizarea permanentă a acestora în serviciul regimului, răspândind în rândurile sale cuvintele de ordine ale puterii care veghează la aplicarea lor. (...)”.

(Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei*, V)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți formațiunea politică precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați un regim politic totalitar și liderul politic al acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la monarhia din Italia interbelică. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la atribuțiile lui Mussolini în stat, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia existența unei constituții a contribuit la reinstaurarea democrației românești, în a doua jumătate a secolului al XX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre autonomiile locale și statele medievale românești, având în vedere:

- menționarea unui factor care a contribuit la evoluția autonomiilor locale spre formula statului independent;
- menționarea unui izvor istoric care face referire la autonomiile locale din spațiul extracarpatic și menționarea acestora;
- menționarea câte unui fapt istoric care a marcat întemeierea statelor medievale Tara Românească, respectiv Moldova;
- prezentarea unei instituții care a contribuit la consolidarea statelor medievale extracarpatic;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția acestei instituții în secolele al XIV-lea – al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și **utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea eseului, evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și încadrarea în **limita de spațiu** precizată.